

07.08.2012

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

Lausuntopyyntö: VM033:00/2012

VM:ssä on valmistunut luonnos verotilin myöhästymismaksun alentamista koskevaksi hallituksen esitykseksi ja eräksi pienemmiksi korjauksiksi. Myöhästymismaksu laskettaisiin jatkossa 15 %:n vuotuisen korkokannan mukaan nykyisen 20 %:n sijaan. Enimmäismäärä olisi myös yli vuoden viivästymisissä 15 % myöhässä ilmoitetun maksun määrästä.

Suomen Yrittäjät (SY) esittää lausuntonaan seuraavaa:

Lausunto

SY kannattaa esitystä. Myöhästymismaksu on ollut kohtuuttoman korkea ylipäänsä ja suhteettoman korkea myös muuhun verokorotuskäytäntöön nähden. Veronsaajien tiedonsaantia voidaan turvata myös kohtuullisemmalla sanktiolla.

Ehdotamme tässä yhteydessä, että verotilimenettelyyn toteutetaan myös eräitä muita korjauksia. Eräs tällainen on joustotarve tilinpäätöksestä johtuville oikaisuille, jotka tulisi voida toteuttaa ilman myöhästymismaksua.

Verotilin ja arvonnäisäverotuksen edellyttämä ilmoitusaika, 1 kuukausi ja 12 päivää, on lyhentänyt yritysten ilmoitusajat ao. jakson pituisiksi ja varsin lyhyiksi siitä huolimatta, että kirjanpidon ja tilinpäätöksen laatimiselle on säädetty tätä pidempi 4 kuukauden määräaika. Jos ilmoitukset annetaan paperilla, määräaika on vain 1 kuukausi ja 7 päivää.

Jotta verotilivelvoitteet kyettäisiin kaikissa tilanteissa hoitamaan moitteettomasti, pitäisi myös tilinpäätöksen valmistua mainitussa määräajassa, mikä ei käytännössä ole mahdollista. Kuten tiedetään, tilinpäätöksiin liittyy mm. maksuperusteisten tuottojen ja kulujen oikaisua suoriteperusteiseksi, osto- ja myyntireskontran täsmäyttämistä, luottotappioiden ja muiden arvonalennusten kirjaamista ja muita toimia, jotka ottavat aikansa ja vaikuttavat mm. arvonnäisäveron laskentaan. Palkka- ja kirjanpito-ohjelmista tulee myös usein hieman erilaisia lukuja, joita joudutaan korjaamaan ja joilla on vaikutus ennakonpidätysten ja sosiaaliturvamaksujen määrään, samoin arvonnäisäveroon mm. luontoisetujen osalta. Vuokranantajien ilmoitukset vuokriin tai vastikkeisiin sisältyvistä energian arvonnäisäveroista saadaan myös vasta tilinpäätösvalihteessa,

tietyillä toimittajilla laskutusjaksot ovat useamman kuukauden mittaisia, jolloin kaikkia laskuja ei tule edes ao. määräaikojen puitteissa.

Yrityksissä kyse onkin usein siitä, että mitä täydellisempään tilinpäätökseen pyritään, sitä todennäköisemmin myös verotili-ilmoituksia joudutaan korjaamaan tilikauden päättymisen yhteydessä ainakin kertaalleen.

Verotilijärjestelmän tulisi siksi voida sietää, että tilinpäätöksen yhteydessä yritys voisi tehdä esim. yhden korjausilmoituksen ilman myöhästymismaksua (= ns. kolmastoista kausiveroilmoitus). Jos oikaisun johdosta tulee lisää maksettavaa, seuraamus voisi olla pelkkä viivästyskorko tilikauden viimeisen kuukauden eräpäivästä veron maksupäivään.

Vähintään yhden korjausilmoituksen salliminen ilman sanktioita mahdollistaisi sen, että tarpeelliset korjaukset voitaisiin tehdä avoimesti sen sijaan, että virheellisiä tietoja saatetaan ylläpitää tarpeettomasti ja oikaista niitä vasta myöhemmillä ilmoituksilla myöhästymismaksun välttämiseksi. Korjaus loisi positiivisempaa asennetta koko verotilimenettelyyn ja sopisi ajatteluun, jossa ei pyritä rankaisemaan niitä, jotka yrittävät hoitaa huolellisesti velvoitteensa.

Esitämme, että tällainen valmistelu käynnistetään Verohallinnossa.

Muu joustotarve

Yrityksissä ja ilmeisesti myös Verohallinnossa on muutoinkin koettu, että kaikkiin tarpeellisiin joustoihin ei ole verotilimenettelyssä nykyisin lain nojalla valtuuksia. Inhimillisistä virheistä voisi edelleen seurata suuriakin myöhästymismaksuja, vaikka verot olisi täysimääräisesti maksettu, mutta syyksi olisi luettavissa vain esim. vähäinen puute ilmoituksessa.

Vaikka harkinta kuuluu myös hallinnon yleisiin oikeusperiaatteisiin, verotililakiin tulisi harkita yleistä joustopykälää. Säännöksen tulisi oikeuttaa käyttämään joustoja mm. vähäisissä tai tahattomissa virheissä, jotka korjataan viipymättä. Ehdotamme, että mahdollisuus tapauskohtaisten joustojen myöntämiseen lisätään vähintään verotiliä koskeviin ohjeisiin tai pohditaan myös lainsäädäntömuutosta, jos säännökset todetaan liian jäykiksi.

Yritysten maksubyrokratian keveneminen on ollut verotilimenettelyn tärkeä tavoite ja uudistus oli myös SY:n pitkäaikainen tavoite. Hyväksikin koettujen uudistusten sisäänajo voi kuitenkin muodostua pitkäksi, jos sujuvuuteen ei kiinnitetä riittävästi huomiota. Myös muita havaittuja epäkohtia tulee siksi edelleen korjata.

Kiinnitämme tässä huomiota vielä siihen, että verotilin lyhennykset ja sieltä suoritettavat palautukset voivat kirjautua verotilille sattumanvaraisesti, koska alv ja työnantajamaksut käsitellään hallinnossa eriaikaisesti. Tällaisesta ei tulisi aiheutua viiveseuraamuksia verovelvollisen olettaessa, että palautukset

käytetään lyhennyksiin niiden eräpäivänä sen sijaan, että ne palautetaan verovelvolliselle rahana hieman eri päivinä. Ajatus, että esim. alv palautetaan heti, kun ilmoitus on perillä, on myös hyvä, mutta tällainen toiminta voisi olla verovelvolliselle valinnainen oikeus, ei lähtöoletus. Lähtökohdaksi voitaisiin siksi ottaa menettely, jossa palautus lasketaan eräpäivän saldon mukaan, kun myös erääntyneet maksut on lyhennetty, ei kesken verokauden.

Talouskriisit ovat myös pitäneet yritysten maksuvalmiutta koetuksella. Verotili varhensi voimaantullessaan alv-tilityksiä kolmella päivällä kuukauden 15. päivästä 12. päivään ja myöhensi työnantajatilityksiä 10. päivästä 12. päivään. Alv-tilitysten varhennus on osoittautunut ongelmalliseksi etenkin kuukausilaskutusta käyttäville yrityksille, joiden kassavirrassa laskujen suoritukset ovat yleensä käytettävissä vasta kuukauden puolivälissä. Osa yrityksistä myös arvioi, että niiden omat asiakkaatkaan eivät suorita aina laskuja ajallaan, koska joutuvat omalta osaltaan varmistamaan ensin verottajan saatavat ja vasta sen jälkeen maksamaan muita maksuja. Jos maksut eivät kierrä yritysten välillä, tämä voi johtaa monen yrityksen ongelmiin. Esitämme, että edelleen selvitetäisiin eräpäivän siirtämistä kuukauden 15. päivään tai vastaavaa porrastusta vain pienemmille yrityksille.

SY kokoaa edelleen mielellään myös muuta palautetta verotilin toiminnasta sekä tekee korjausehdotuksia ja osallistuu kehittämistyöhön yhteistyössä Verohallinnon kanssa.

SUOMEN YRITTÄJÄT

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja

Anna Lundén
johtaja